

Ukraine: »Våbenhvile« annonceret i Kiev midt i politisk usikkerhed

Sent i går aftes annoncerede oppositionsledere i det ukrainske parlament og præsident Victor Janukovitj' kontor efter drøftelser, at de var enedes om en »våbenhvile« og genoptagelsen af en politisk dialog, efter 36 timers rædselsvækkende vold i Kiev. Mindst 25 mennesker blev dræbt og hundredevis af sårede kom på hospitalet, efter kampe, som eksploderede, da bevæbnede kolonner, organiseret af lederen af det neo-nazistiske Svoboda-parti, Oleh Tyahnybok, angreb politi og tilhængere af flertalspartiet Regionspartiet for to dage siden foran den Øverste Rada (parlamentet). I løbet af natten mellem 18. og 19. februar rykkede Berkut sikkerhedsstyrkerne ind på Uafhængighedspladsen (Maidan Nezalezhnosti), men det lykkedes dem ikke at rydde pladsen med brandslanger, idet guerillastyrkerne antændte en ring af brande rundt om pladsen. Fagforeningsbygningen, som i tre måneder er blevet brugt som hovedkvarter af oprørerne, stod totalt i brand. Militante styrker fra Right Sector-gruppen besatte dernæst hovedpostkontoret og, tilsyneladende, det smukke Musikakademi over for Maidan, der også var i fare for at brænde.

Kl. 5.00 om morgenen udsendte Janukovitj, efter drøftelser med oppositionslederne Arseni Yatsenyuk (Batkivshchyna-partiet) og Vitali Klitschko (Udar-partiet), som de to sidstnævnte kaldte resultatløse, en tale på video til nationen. Han brugte stærke ord, men sagde ikke, hvad han havde tænkt sig at gøre. Præsidenten sagde: »Der er sket en katastrofe – folk er blevet dræbt.« Han mindede om, at hans regering og Regionspartiet havde gennemført to amnestier, men »ikke alene ventede oppositionen ikke på åbningen af parlamentsforsamlingen, som ville have stemt for de love, der skulle forandre Ukraine, men

de lagde også en blokade rundt om den Øverste Rada, og fjernede således lejligheden til at vedtage disse forandringer. De har stillet et krav – al magt til oppositionen, omgående. Disse, om man så må sige, politikere har forsøgt at gribe magten uden folkets mandat, ulovligt, og med overtrædelse af Ukraines forfatning, og har søgt tilflugt i opstande, ildspåsættelse og mord.«

Janukovitj kom med anklager om, at oppositionen »gik over stregen efter opfordringer til folk om at gribe til våben. Dette er en åbenlys overtrædelse af loven.« Han hævdede, at nogle af hans rådgivere havde »forsøgt at overtale mig til at bruge magt«, alt imens han fortsat ønskede »at finde et fælles sprog og indgå kompromis for at finde frem til en aftale. Jeg har kraftigt opfordret til at afholde sig fra radikale handlinger, men jeg er ikke blevet hørt. Dette gentager jeg og udsender atter en appel. Det er ikke for sent at høre på mig. Det er ikke for sent at stoppe konflikten.«

Tidligt på dagen løb der rapporter ind fra hele landet om, at organiseret, bevæbnede bander besatte regeringsbygninger i regionale centre, især i det vestlige Ukraine. Et selvudnævnt »Folkets Råd« i Lviv har meddelt, at det nu styrer regionen. Videoer er blevet udlagt fra Ternopil, der viste Berkut-personale (sikkerhedstyrker), der aflagde troskabsed til lignende, lokale dobbeltmagtsinstitutioner, med præster, der cirkulerede i en menneskemængde med Bibler for at tage disse politibetjente i ed.

Kl. 4.00 om morgenen lokal tid annoncerede Den ukrainske Sikkerhedstjeneste (SBU) starten på en »anti-terroroperation« i Ukraine med deltagelse af SBU, indenrigsministeren og forsvarsministeren. Chefen for Alexander Yakimenko sagde i en erklæring, udlagt på SBU's webside, at man gjorde dette, fordi »radikale og ekstremistiske gruppers handlinger truer millioner af Ukraineres liv.«

Han udpegede overtagelsen af våbendepoter og sagde, at 1500

skydevåben og 100.000 ammunitionsrunder var faldet i oprørernes hænder blot i de seneste 24 timer. Yakimenko erklærede, at han havde »informeret præsidenten« om SBU's beslutning om at lancere anti-terroroperationer. Forsvarsminister Pavlo Lebedev bekræftede i mellemtiden, at han havde beordret forflyttelsen af angrebsstyrker fra Dnepropetrovsk til Kiev og nævnte behovet for at beskytte våbendepoterne.

I eftermiddags fyrede Janukovitj også pludseligt og uden forklaring oberstgen. Volodymyr Zamana som kommandør for Ukraines væbnede Styrker og erstattede ham med admiral Yuri Ilyin. Kilder i oppositionen var hurtige til at hævde, at Zamana ville have nægtet at adlyde ordrer om at »angribe folket.«

Meddelelsen om SBU's anti-terroroperationer blev hurtigt tweetet blandt Maidans online støttenetværk, sammen med rapporter om, at de fem tusinde eller flere mennesker, der stadig befinder sig på pladsen, var i gang med at lægge molotovcocktails og andre våben op som forberedelse til en »storm« i nat. Umiddelbart før kl. 23.00 annoncerede Janukovitj' kontor imidlertid, at man var nået til enighed under et møde mellem præsidenten og hans Arbejdsgruppe til Løsning af den Politiske Krise, formanden for den Øverste Rada Volodymyr Rybak og lederne af oppositionslederne Yatsenyuk, Klitschko og Tyahnybok om en våbenhvile og genoptagelsen af forhandlingerne »med det formål at standse blodsudgydelserne og stabilisere situationen i landet for den civile freds skyld.« En time senere proklamerede Yatsenyuk, at konsultationerne havde resulteret i, at »den planlagte storm på og rydning af pladsen var blevet annulleret.